

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL SAVIVALDYBĖS NEKILNOJAMOJO IR KILNOJAMOJO TURTO, REGISTRUOTINO VALSTYBĖS ĮMONIŲ REGISTRUOSE IR PERDUOTO KITIEMS SUBJEKTAMS PAGAL PANAUDOS SUTARTIS, NAUDOJIMO ATITIKTIES TEISĖS AKTAMS VERTINIMO

2018 m. gruodžio 3 d. Nr. KADV3-6
Skuodas

Auditas atliktas vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. rugpjūčio 23 d. pavedimą Nr. KA1-7

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolierė Kristina Nikartienė
Kontrolieriaus pavaduotoja Neringa Stasiūtė

Auditas pradėtas 2018-08-24
Auditas baigtas 2018-10-29

TURINYS

ĮŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	6
1. Dėl Administracijos direktoriaus priimtų sprendimų.....	6
2. Panaudos gavėjų įsipareigojimai ir privalomos sąlygos panaudos sutartyse	7
3. Panaudos pagrindais perduoto turto inventorizacija.....	9
Išvados ir rekomendacijos	9
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	11

IŽANGA

Auditas atliktas vadovaujantis Skuodo rajono savivaldybės kontrolieriaus 2018 m. rugpjūčio 23 d. pavedimu Nr. KA1-8. Auditą atliko Skuodo rajono savivaldybės kontrolierė Kristina Nikartienė ir kontrolieriaus pavaduotoja Neringa Stasiūtė.

Audito objektas – Skuodo rajono savivaldybės administracijos valdomas turtas perduotas kitiems subjektams panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis.

Audito tikslas – įvertinti, ar savivaldybės nekilnojamojo ir kilnojamojo turto, registruotino valstybės įmonių registruose ir perduoto kitiems subjektams pagal panaudos sutartis, naudojimas atitinka teisės aktus.

Audituojamas laikotarpis – 2015–2018 metai (atskirais atvejais tikrinti ir senesnių metų duomenys).

Audito metu vertinome:

- ar administracijos direktoriaus įsakymai dėl turto perdavimo pagal panaudos sutartis atitinka teisės aktų reikalavimus;
- ar laikomasi įstatyme¹ nustatyto reikalavimo ir prieš sudarant panaudos sutartį, panaudos gavėjas pateikia rašytinį išsipareigojimą panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti;
- ar sudarytose panaudos sutartyse nurodytos visos privalomos sąlygos ir ar panaudos gavėjai vykdo išsipareigojimus, numatytus panaudos sutartyse;
- kaip vykdoma panaudos pagrindais perduoto turto inventorizacija;
- kaip vykdoma turto, perduoto pagal panaudos sutartis, valdymo kontrolė.

Valstybės ir savivaldybių turtas gali būti perduodamas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis (tvarka²) šiems subjektams³:

- 1) biudžetinėms įstaigoms;
- 2) viešosioms įstaigoms, kai bent vienas iš jų dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, kurioms atstovauja valstybės ar savivaldybės institucija, taip pat viešosioms įstaigoms – mokykloms ir viešosioms įstaigoms, tenkinančioms visuomenės interesą muziejų sistemoje;
- 3) socialinės įmonės statusą turintiems juridiniams asmenims;
- 4) asociacijoms (tik toms, kurių pagrindinis veiklos tikslas – teikti naudą visuomenei ar jos daliai socialinėje arba valstybės nacionalinio saugumo stiprinimo srityse, kurias nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė);
- 5) politinėms partijoms;
- 6) Juridinių asmenų registre registruotiems profesinių sąjungų susivienijimams (gali būti perduodamas tik savivaldybės nekilnojamas turtas);

¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729.

² Skuodo rajono savivaldybės turto, perduodamo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartis, tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2015-06-26 sprendimu Nr. T9-129 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės turto, perduodamo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartis, tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2 p.

³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729, 14 str. 1 d.

7) labdaros ir paramos fondams (tik tiems, kurių pagrindinis veiklos tikslas – teikti naudą visuomenei ar jos daliai socialinėje arba valstybės nacionalinio saugumo stiprinimo srityse, kurias nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė);

8) kitiems subjektams, jeigu tai nustatyta įstatymuose, tarptautinėse sutartyse ar tarptautiniuose susitarimuose.

Subjektams, kurie nurodyti 2–7 punktuose, panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis gali būti perduodamas, jeigu jie atitinka įstatyme nustatytus kriterijus:

1) labdaros ir paramos fondas, asociacija, profesinių sąjungų susivienijimas ir jį sudarančios profesinės sąjungos ar politinė partija neturi nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto savivaldybėje, kurioje prašoma panaudos pagrindais suteikti nekilnojamąjį turtą;

2) subjektas pagrindžia, kad panaudos pagrindais prašomas suteikti turtas reikalingas jo vykdomai veiklai, dėl kurios turtas galėtų būti perduotas, ir juo naudojimo paskirtis atitinka subjekto veiklos sritis ir tikslus, nustatytus jo steigimo dokumentuose;

3) subjektas pagrindžia, kad jo veiklos rezultatai užtikrina naudą visuomenei ar jos daliai.

Sprendimą dėl savivaldybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį aukščiau nurodytiems subjektams priima savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija⁴. Sprendime turi būti nurodyta :

- panaudos sutarties terminas;
- turto panaudojimo paskirtis;
- taip pat gali būti nurodytos ir kitos panaudos sąlygos.

Aukščiau išvardintos sąlygos privalo būti įrašytos į panaudos sutartį. Taip pat prieš sudarant panaudos sutartį, panaudos gavėjas turi pateikti rašytinį išsipareigojimą panaudos sutartyje numatytais sąlygomis panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti⁵.

Savivaldybės turto panaudos sutartį su panaudos subjektais sudaro savivaldybės turto valdytojas. Savivaldybės turto panaudos sutartyje turi būti nustatyta:

- perduodamo turto naudojimo paskirtis;
- panaudos gavėjo pareiga savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ir statinio kapitalinį remontą, kito ilgalaikio materialiojo turto remontą;
- apmokėti visas turto išlaikymo išlaidas;
- apdrausti gaunamą ilgalaikį materialųjį turtą;
- kitos Civiliniame kodekse nustatytos panaudos sąlygos.

Panaudos davėjas privalo nutraukti panaudos sutartį, jeigu panaudos gavėjas nevykdo veiklos, dėl kurios buvo perduotas valstybės ar savivaldybės turtas, arba šį turtą naudoja ne pagal paskirtį. Panaudos davėjas gali nutraukti panaudos sutartį, jeigu panaudos gavėjas nevykdo

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729, 14 str. 4 d.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729, 14 str. 4 d.

įsipareigojimų savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ar statinio kapitalinį remontą arba kito ilgalaikio materialiojo turto remontą. Panaudos gavėjui, pagerinusiam pagal panaudos sutartį perduotą turtą, už pagerinimą neatlyginama.

Asmenys, kuriems savivaldybės turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims.

Savivaldybės turto panaudos gavėjas sutarties galiojimo laikotarpiu ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo kiekvienų kalendorinių metų pabaigos teikia turto valdytojui ataskaitą, kurioje nurodoma:

- kaip yra naudojamas turtas;
- kokią veiklą vykdo panaudos gavėjas;
- ar panaudos gavėjas vykdo įsipareigojimus savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ar statinio kapitalinį remontą arba kito ilgalaikio materialiojo turto remontą;
- ar vykdomos kitos panaudos sutarties sąlygos.

Pagrindiniai teisės aktai reglamentuojantys neatlygintinai perduodamo turto valdymo sritį: Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys turto valdymą, naudojimą ir disponavimą, savivaldybės tarybos sprendimai, turto perdavimo panaudos pagrindais tvarkos, panaudos sutartys, Nekilnojamojo turto registro duomenys, inventorizacijos aprašai, savivaldybės administracijos Vietinio ūkio ir investicijų skyriaus nuostatai ir kiti dokumentai.

Pagal Vietos savivaldos įstatymą⁶, savivaldybės tarybos išimtinai kompetencijai priskiriamas sprendimų dėl disponavimo savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turtu priėmimas, šio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos taisyklių nustatymas, išskyrus atvejus, kai tvarka yra nustatyta įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose.

Savivaldybės taryba yra patvirtinusi⁷ Skuodo rajono savivaldybės turto, perduodamo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartis, tvarkos aprašą (toliau – Aprašas). Aprašas reglamentuoja Skuodo rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimą laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti juo pagal panaudos sutartis, jame nustatyti turto perdavimo panaudos pagrindais kriterijai, terminai ir kitos sąlygos.

Vartojami sutrumpinimai:

Ataskaita – audito ataskaita dėl savivaldybės nekilnojamojo ir kilnojamojo turto, registruotino valstybės įmonių registruose ir perduoto kitiems subjektams pagal panaudos sutartis, naudojimo atitikties teisės aktams vertinimo;

Administracijos direktorius – Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktorius;

Savivaldybė – Skuodo rajono savivaldybė;

Savivaldybės taryba – Skuodo rajono savivaldybės taryba;

Savivaldybės administracija – Skuodo rajono savivaldybės administracija;

JAR – Juridinių asmenų registras;

SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (2008-09-15 įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 26 p.

⁷ Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2015-06-26 sprendimas Nr. T9-129 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės turto, perduodamo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartis, tvarkos aprašo patvirtinimo“.

AUDITO REZULTATAI

1. Dėl Administracijos direktoriaus priimtų sprendimų

Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą⁸ (toliau – Turto valdymo įstatymas), sprendimą dėl savivaldybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį aukščiau nurodytiems subjektams priima savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija. Apraše⁹ nustatyta, kad nurodytiems subjektams turtas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti perduodamas Administracijos direktoriaus įsakymu. Įsakyme turi būti nurodytas panaudos sutarties terminas ir turto panaudojimo paskirtis, taip pat gali būti nurodytos ir kitos panaudos sąlygos.

Ne visais atvejais Administracijos direktoriaus įsakymuose nurodomos privalomos pagal Įstatymą sąlygos. Nenurodytas panaudos sutarties terminas: 2015-10-20 įsakymas Nr. A1-664 „Dėl turto perdavimo“, 2015-11-05 įsakymas Nr. A1-715 „Dėl turto perdavimo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartį“, 2016-06-06 įsakymas Nr. A1-392 „Dėl materialiojo turto perdavimo“. Nenurodyta turto panaudojimo paskirtis: 2016-06-06 įsakymas Nr. A1-392 „Dėl materialiojo turto perdavimo“, 2017-08-22 įsakymas Nr. A1-610 „Dėl turto perdavimo pagal panaudos sutartį“.

Pagal Turto valdymo įstatymą asociacijoms, politinėms partijoms, JAR registruotiems profesinių sąjungų susivienijimams, labdaros ir paramos fondams ir kitiems subjektams savivaldybių materialusis turtas gali būti perduotas panaudos teise ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui. Biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kai bent vienas iš jų dalininkų yra savivaldybė, taip pat viešosioms įstaigoms – mokykloms ir viešosioms įstaigoms, tenkinančioms visuomenės interesą muziejų sistemoje ir socialinės įmonės statusą turintiems juridiniams asmenims, pagal Turto valdymo įstatymą, turto perdavimo panaudos teise laikotarpis neapibrėžtas, tačiau Apraše nustatyta¹⁰, kad savivaldybės turtas neatlygintinai naudotis pagal panaudos sutartis visiems subjektams gali būti perduotas ne ilgesniam kaip dešimties metų laikotarpiui.

Ne visais atvejais Administracijos direktoriaus įsakymuose laikomasi Turto valdymo įstatymo ir Aprašo nuostatų dėl panaudos sutarties laikotarpio, pavyzdžiui, 2017-04-04 įsakymas A1-286 „Dėl panaudos sutarties termino pratęsimo“, 2017-07-26 įsakymas Nr. A1-565 „Dėl panaudos sutarties termino pratęsimo“, 2018-02-13 įsakymas Nr. A1-124 „Dėl turto perdavimo pagal panaudos sutartį“, 2018-02-27 įsakymas Nr. A1-183 „Dėl negyvenamųjų patalpų perdavimo“. Administracijos direktoriaus 2017-06-15 įsakyme Nr. A1-488 „Dėl panaudos sutarties termino pratęsimo“ nurodyta negyvenamųjų patalpų panaudos sutartį Nr. R5-281 pratęsti iki 2021-05-31, o realiai sutartis 2017-06-19 pratęsta¹¹ iki 2022-06-30.

Audito metu nustatyta, kad Administracijos direktoriaus įsakymai dėl turto perdavimo neatlygintinai valdyti pagal panaudos sutartis, rengiami nepakankamai atsakingai.

⁸ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729, 14 str. 4 d.

⁹ Aprašo 3 p.

¹⁰ Aprašo 12 p.

¹¹ 2017-06-19 Susitarimas dėl 2011 m. gegužės 5 d. negyvenamųjų patalpų panaudos sutarties Nr. R5-281 punkto pakeitimo Nr. (4.1.8)-R5-369.

2. Panaudos gavėjų įsipareigojimai ir privalomos sąlygos panaudos sutartyse

Vadovaujantis Turto valdymo įstatymo 14 str. 4 d., prieš sudarydamas panaudos sutartį panaudos gavėjas turi pateikti rašytinį įsipareigojimą panaudos sutartyje numatytais sąlygomis panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti.

Peržiūrėjus 2016–2018 metų panaudos suteikimo dokumentus, nustatyta, kad panaudos gavėjai nesilaiko nustatyto reikalavimo, nes prieš sudarant panaudos sutartis nepateikia rašytinio įsipareigojimo panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti.

Nustatytas reikalavimas į Aprašą neįtrauktas.

Jeigu panaudos gavėjas nevykdo įsipareigojimų savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ar statinio kapitalinį remontą arba kito ilgalaikio materialiojo turto remontą, panaudos davėjas gali nutraukti panaudos sutartį, tačiau Savivaldybėje dėl šitos priežasties nutrauktų sutarčių nėra.

Aprašo 4 p. nurodyti dokumentai, kuriuos Administracijos direktoriui turi pateikti subjektas, norintis gauti savivaldybės turtą panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti:

1) motyvuotas prašymas, kuriame turi būti nurodyta, kokioje veiklos srityje jis padeda įgyvendinti savivaldos funkcijas;

2) įstaigos, organizacijos registracijos pažymėjimo ir įstatų kopijos;

3) Administracijos struktūrinio padalinio, kuruojančio tą veiklos sritį, kurioje veikia panaudos subjektas, išvada apie panaudos subjekto vykdomos veiklos reikalingumą visuomenei, savivaldybės priskirtų funkcijų reikalingumą visuomenei, savivaldybei priskirtų funkcijų įgyvendinimą ir savivaldybės turto perdavimo tikslingumą (išskyrus politines partijas);

4) leidimas (licencija) mokyti, jeigu prašymą teikia viešosios švietimo įstaigos;

5) dokumentai (VĮ Registrų centro pažyma/raštas), patvirtinantys, kad subjektas neturi nuosavybės teise ar patikėjimo teise valdomo, naudojamo ir panaudos pagrindais perduoto laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto savivaldybės teritorijoje, kurioje prašoma suteikti panaudai nekilnojamuosius daiktus.

Pagal Aprašo nuostatas, jeigu bent vienas iš nurodytų dokumentų nepateikiamas, subjekto prašymas atmetamas, pateikiant jam motyvuotą atsakymą.

Subjektų teikiami prašymai nėra motyvuoti, nenurodoma, kokioje veiklos srityje jie padės įgyvendinti savivaldos funkcijas. Taip pat neteikiami 3 punkte nurodyti dokumentai, tačiau prašymai nėra atmetami.

Būtina peržiūrėti nustatytų dokumentų sąrašą, nes 3 punkte esantis reikalavimas galimai perteklinis ir neįgyvendinamas subjektui, norinčiam gauti turtą pagal panaudos sutartį. Tai turėtų būti Administracijos vidinės procedūros dėl kuruojančių struktūrinių padalinių išvadų pateikimo po subjekto prašymo pateikimo, ypač, kai Aprašo 9 p. nurodyta, kad Administracijos Vietinio ūkio ir investicijų skyrius bei Centralizuotos buhalterijos skyrius teikia siūlymą Administracijos direktoriui dėl savivaldybės turto perdavimo valdyti pagal panaudos sutartis prašymą pateikusiam subjektui.

Pagal Turto valdymo įstatymo 14 str. 5 d., vienas iš pagrindinių panaudos gavėjų įsipareigojimų yra apdrausti gaunamą ilgalaikį materialųjį turtą. Panaudos sutartyse nustatomas įsipareigojimas panaudos gavėjui per 15 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo dienos savo lėšomis visam sutarties galiojimo laikui apdrausti gaunamą turtą panaudos davėjo naudai nuo žalos, kuri gali būti padaryta dėl ugnies, vandens, gamtos jėgų, vagysčių ir kitų draudiminių įvykių.

Panaudos gavėjai nevykdo įsipareigojimo apdrausti gaunamą ilgalaikį materialųjį turtą, o Savivaldybės administracija neatlieka šito sutarties punkto įvykdymo kontrolės.

Pavyzdžiui: VŠĮ „Skuodo pirminės sveikatos priežiūros centras“ neapdraudė pagal panaudos sutartį gautų patalpų, esančių Liepų g. 1, Aleksandrijos k. (2018-03-07 Panaudos sutartis Nr. R5-228), Klaipėdos apskrities gestų kalbos vertėjų centras nepratęsė draudimo pagal panaudos sutartį valdomoms patalpoms Vytauto g.10, Skuodas (2014-09-16 Negyvenamųjų patalpų panaudos sutartis Nr. R5-639), patalpų nedraudžia ir bendruomenės: Šauklių kaimo bendruomenė, Notėnų kaimo bendruomenė, Pašilės kaimo bendruomenė ir kt.

2013-02-14–2014-09-30 laikotarpiu Savivaldybės administracija vykdė projektą „Skuodo rajono savivaldybės administracijos pastato atnaujinimas (modernizavimas) Skuode, Vilniaus g. 13“. Savivaldybės administracija įsipareigojo drausti pastatą 5 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos ir kiekvienais metais jis apdraudžiamas.

2015–2018 m. sudarytoms panaudos sutartims dėl patalpų, esančių Vilniaus g.13, Skuodas liko ir įsipareigojimas apdrausti patalpas, todėl realiai patalpos draudžiamos du kartus.

Panaudos sutartyse nustatytas įsipareigojimas panaudos gavėjui per 15 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo savo lėšomis įstatymų nustatyta tvarka įregistruoti sutartį Nekilnojamojo turto registre. Pasibaigus sutarties terminui, išregistruoti iš Nekilnojamojo turto registro.

Panaudos gavėjai nevykdo įsipareigojimo įregistruoti ir išregistruoti sutartis Nekilnojamojo turto registre, o Savivaldybės administracija neatlieka šito sutarties punkto įvykdymo kontrolės.

Pavyzdžiui, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos neišregistravo 2010-08-27 panaudos sutarties Nr. R5-502, kuri pasibaigė 2015-12-31, 2017–2018 m. panaudos sutarčių neįregistravo VŠĮ „Skuodo pirminės sveikatos centras“, Notėnų, Šauklių, Pašilės kaimų bendruomenės, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM ir kt.

Pagal Turto valdymo įstatymą, savivaldybės turto panaudos gavėjai ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo kiekvienų kalendorinių metų pabaigos turi pateikti Savivaldybės administracijai ataskaitą turto valdytojui ataskaitą, kurioje būtų nurodyta, kaip yra naudojamas panaudos pagrindais perduotas ilgalaikis materialusis turtas, kokią veiklą vykdo panaudos gavėjas, ar panaudos gavėjas vykdo įsipareigojimus savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ar statinio kapitalinį remontą arba kito ilgalaikio materialiojo turto remontą, ar vykdomos kitos panaudos sutarties sąlygos. Apie šitos Turto valdymo įstatymo nuostatos nevykdymą Savivaldybės administracija buvo informuota 2018 m. audito ataskaitoje¹². Savivaldybės administracija įsipareigojo kiekvienų

¹² 2018-07-13 Finansinio (teisėtumo) audito ataskaita dėl Skuodo rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo Nr.KADV3-3.

kalendorinių metų pabaigoje iš panaudos gavėjų reikalauti ataskaitų apie panaudos pagrindais perduoto turto naudojimą ir iki 2019-04-30 įgyvendinti rekomendaciją.

3. Panaudos pagrindais perduoto turto inventorizacija

Inventorizacija – turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose Inventorizacijos taisyklėse¹³ numatyta, kad atliekant inventorizaciją, inventorizuojamas ir subjektui nepriklausantis, bet subjekte esantis turtas. Viena iš tokio turto rūšių yra pagal panaudos sutartis gautas turtas. Pagal panaudos sutartis gauto ilgalaikio materialiojo turto inventorizavimo aprašai sudaromi pagal kiekvieną savininką ir juose nurodomas panaudos pabaigos laikas. Inventorizuojant gautą pagal panaudos sutartis materialųjį turtą pagal kiekvieną turto savininką surašomi trys arba daugiau inventorizavimo aprašų egzemplioriai¹⁴, kurių vienas atiduodamas turto savininkui.

Savivaldybės administracija pagal panaudos sutartis perduotą turtą inventorizuoja pagal panaudos gavėjo pateiktą šio turto inventorizavimo aprašą.

Audito metu vertinome: kaip buvo atliekama pagal panaudos sutartis perduoto turto inventorizacija 2017 metais, ar panaudos gavėjai laikėsi Inventorizacijos taisyklių, ar Savivaldybės administracija kontroliavo, kad visi panaudos gavėjai pateiktų pagal panaudos sutartis valdomo turto inventorizavimo aprašus.

Peržiūrėjus 2017 metais atliktos inventorizacijos duomenis, nustatyta, kad ne visi panaudos gavėjai pateikė inventorizavimo aprašus: iš 51 panaudos gavėjo nepateikė 19. Inventorizavimo aprašuose nenurodomas panaudos pabaigos laikas (iš 51 nurodė tik 6), nenurodomas pastatų unikalus numeris, patalpų indeksai, plotas ir kita inventorizavimo aprašuose būtina informacija.

Savivaldybės administracija 2017 m. rugsėjo 29 d. išsiuntė priminimo raštą¹⁵ įstaigoms, kurios turi turto valdomo pagal panaudos sutartis, apie inventorizavimo aprašų pateikimą. Rašte nurodyti Inventorizacijos taisyklių punktai, kuriais vadovaujantis būtina pateikti inventorizavimo aprašus panaudos davėjui, tačiau reikalavimo nevykdė daugiau kaip 37 proc. panaudos gavėjų. Būtina didesnė panaudos gavėjų kontrolė dėl reikiamos informacijos pateikimo.

Išvados ir rekomendacijos

Atlikus savivaldybės nekilnojamojo ir kilnojamojo turto, registruotino valstybės įmonių registruose ir perduoto kitiems subjektams pagal panaudos sutartis, naudojimo atitikties teisės aktams vertinimą nustatyta, kad turto, perduoto pagal panaudos sutartis, naudojimas tik iš dalies atitinka teisės aktų nuostatas, nes:

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybė 1999-06-03 nutarimas Nr.719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2014-10-03 nutarimo Nr.1070 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴ Inventorizacijos taisyklės, 55 p.

¹⁵ Skuodo rajono savivaldybės administracijos 2017-09-29 raštas Nr. B20-507 „Dėl ilgalaikio materialaus, nematerialaus ir trumpalaikio turto bei atsargų, naudojamų pagal panaudos sutartis, inventorizacijos aprašų“

1. Administracijos direktoriaus įsakymai dėl turto perdavimo neatlygintinai valdyti pagal panaudos sutartis, rengiami nepakankamai atsakingai: ne visais atvejais nurodomas panaudos sutarties terminas ir turto panaudojimo paskirtis, ne visada laikomasi Aprašo nuostatos, kad savivaldybių materialusis turtas gali būti perduotas panaudos teise ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui.

2. Panaudos gavėjai nevykdo panaudos sutartyse ir Turto valdymo įstatyme nustatytų įsipareigojimų: nepateikia visų reikalingų dokumentų norėdami gauti turtą pagal panaudos sutartį, prieš sudarant panaudos sutartis nepateikia rašytinio įsipareigojimo panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti, ne visais atvejais turtas apdraudžiamas ir registruojamas Nekilnojamojo turto registre.

3. Ne visi panaudos gavėjai teikia inventorizavimo aprašus Savivaldybės administracijai, nors apie šitą prievolę jiems siunčiamas priminimas kiekvienais metais.

4. Savivaldybės administracija neatlieka savivaldybės turto, perduoto naudotis panaudos pagrindais, valdymo kontrolės, negali pateikti informacijos apie tai kokį turtą panaudos gavėjai yra apdraudę, kas iš panaudos gavėjų yra įregistravę sutartis Nekilnojamojo turto registre.

5. Savivaldybės administracija nereikalauja, kad subjektai, norintys gauti turtą neatlygintinai valdyti pagal panaudos sutartis, pateiktų visus pagal Aprašą privalomus dokumentus.

6. Aprašas, kuriuo vadovaujasi Savivaldybės administracija, nebeatitinka galiojančių teisės aktų, kai kurie aprašo punktai pertekliniai.

Savivaldybės administracijos direktoriui rekomenduojama:

1. Įsakymuose visais atvejais nurodyti panaudos sutarties terminas ir turto panaudojimo paskirtį, taip pat laikytis Aprašo nuostatos, kad savivaldybių materialusis turtas gali būti perduotas panaudos teise ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui (Ataskaitos 1 sk.).

2. Reikalauti iš subjektų, norinčių gauti turtą neatlygintinai valdyti panaudos pagrindais, pateikti visus reikalingus dokumentus. Svarstyti klausimą, ar visi reikalaujami pateikti dokumentai yra reikalingi (Ataskaitos 2 sk.).

3. Kontroliuoti, kad panaudos gavėjai vykdytų sutartyse nustatytą įsipareigojimą– apdraustų gaunamą turtą panaudos davėjo naudai nuo žalos, kuri gali būti padaryta dėl ugnies, vandens, gamtos jėgų, vagysčių ir kitų draudiminių įvykių (Ataskaitos 2 sk.).

4. Papildyti Aprašą nuostata, kad jeigu panaudos pagrindais perduodamą turtą apdraudė turto valdytojas (panaudos davėjas), panaudos gavėjas privalo kompensuoti turto valdytojo patirtas draudimo išlaidas (Ataskaitos 2 sk.).

5. Kontroliuoti, kad panaudos gavėjai įregistruotų ir išregistruotų panaudos sutartis Nekilnojamojo turto registre (Ataskaitos 2 sk.).

6. Pakoreguoti Aprašą pagal galiojančius teisės aktus (Ataskaitos 2 sk.).

7. Atsakingiau vykdyti sudarytų sutarčių kontrolę (Ataskaitos 2 sk.).

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Įsakymuose visais atvejais nurodyti panaudos sutarties terminas ir turto panaudojimo paskirtį, taip pat laikytis Aprašo nuostatos, kad savivaldybių materialusis turtas gali būti perduotas panaudos teise ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui (Ataskaitos 1 sk.).	Savivaldybės administracija	Ruošiant naujus įsakymus bus ypatingas dėmesys kreipiamas į panaudos sutarties terminą ir būtinai nurodoma turto panaudojimo paskirtis.	2019-02-01
2.	Reikalauti iš subjektų, norinčių gauti turtą neatlygintinai valdyti panaudos pagrindais, pateikti visus reikalingus dokumentus. Svarstyti klausimą, ar visi reikalaujami pateikti dokumentai yra reikalingi (Ataskaitos 2 sk.).	Savivaldybės administracija	Bus reikalaujama iš subjektų, norinčių gauti turtą neatlygintinai valdyti pagal panaudos sutartį, visų dokumentų, nurodytų Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T9-129 „Dėl Skuodo rajono savivaldybės turto, perduodamo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartis, tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Skuodo rajono savivaldybės turto, perduodamo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartis, tvarkos apraše (toliau–Aprašas). Apraše pateiktas dokumentų sąrašas bus peržiūrėtas ir sumažintas.	2019-09-30
3.	Kontroliuoti, kad panaudos gavėjai vykdytų sutartyse nustatytą įsipareigojimą–apdraustų gaunamą turtą panaudos davėjo naudai nuo žalos, kuri gali būti padaryta dėl ugnies, vandens, gamtos jėgų, vagysčių ir kitų draudiminių įvykių (Ataskaitos 2 sk.).	Savivaldybės administracija	Į naujai sudaromas panaudos sutartis bus įrašoma panaudos gavėjo prievolė pateikti panaudos davėjui draudimo poliso kopiją. Panaudos gavėjams, kurių panaudos sutarties galiojimo terminas nepasibaigęs, bus išsiuntinėjami pranešimai-raginimai apdrausti panaudai gautą turtą su nurodymu pristatyti draudimo poliso kopiją Vietinio ūkio ir investicijų skyriui.	2019-12-31
4.	Papildyti Aprašą nuostata, kad jeigu panaudos pagrindais perduodamą turtą apdraudė turto valdytojas (panaudos davėjas), panaudos gavėjas privalo kompensuoti turto valdytojo patirtas draudimo išlaidas (Ataskaitos 2 sk.).	Savivaldybės administracija	Į naujai sudaromas panaudos sutartis bus įrašoma rekomenduojama nuostata, kad jeigu panaudos pagrindais perduodamą turtą apdraudė turto valdytojas (panaudos davėjas), panaudos gavėjas privalo kompensuoti turto valdytojo patirtas draudimo išlaidas	2019-01-31

5.	Kontroliuoti, kad panaudos gavėjai įregistruotų ir išregistruotų panaudos sutartis Nekilnojamojo turto registre (Ataskaitos 2 sk.).	Savivaldybės administracija	Bus kontroliuojama – rašomi pranešimai	2019-12-31
6.	Pakoreguoti Aprašą pagal galiojančius teisės aktus (Ataskaitos 2 sk.).	Savivaldybės administracija	Bus peržiūrėtas ir pakoreguotas Skuodo rajono savivaldybės turto, perduodamo valdyti ir naudoti pagal panaudos sutartis, tvarkos aprašas.	2019-09-30
7.	Atsakingiau vykdyti sudarytų sutarčių kontrolę (Ataskaitos 2 sk.).	Savivaldybės administracija	Bus sudarytas visų galiojančių panaudos sutarčių sąrašas, jame nurodamas sutarčių galiojimo terminas, atžymima ar panaudos gavėjas jam perduotą turtą apdraudė nuo žalos, kuri gali būti padaryta dėl ugnies, vandens, gamtos jėgų, vagysčių ir kitų draudiminių įvykių bei įregistravo sutartį Nekilnojamojo turto registre	2019-12-31

Kontrolės ir audito tarnybos kontrolierė

Kristina Nikartienė

Kontrolieriaus pavaduotoja

Neringa Stasiūtė

Susipažino:

Administracijos direktorius

Kazys Viršilas

Vietinio ūkio ir investicijų skyriaus vedėjas

Vygintas Pitrėnas